

Kundskaber, men ogsaa i andre Retninger skal give dem det, som de skal bygge deres Fremtid paa i afgørende fundamental Betydning, har vi her i Landet lønnet paa den slettest mulige Maade. Dette er et Forhold, som har medført, at der rundt om i Hjemmene, hvor der er Tale om, at Børnene kunde have Lyst til at blive Lærere — ogsaa i mit Hjem f. Eks. —, ofte er blevet anvendt den Vending overfor disse unge Mennesker: I kan vælge, hvad I har Lyst til at blive. I denne Tid ser det jo ud til, at I har de bedste Chancer, naar I bliver Lønarbejdere. I kan blive, hvad I ellers har Lyst, men I maa blot sørge for, at I ikke bliver Lærere, thi det medfører det strengeste Arbejde, den længste Arbejdstid og de sletteste økonomiske Kaar. — Det er efter min Mening ikke til Ære for en Nation, at dette kan siges, og hvor meget der end kan lægges ind i Agitationen om, at det er uproduktive Udgifter at forhøje Embeds- og Bestillingsmændenes Løn og herunder ogsaa Lærernes Løn, vil jeg for mit Vedkommende sige, at de, der giver disse Penge ud af et godt Hjerte og ud fra den Betragtning, at her gøres der noget, som for længe siden burde være gjort, de Folk har efter min Mening langt mere Samfundsfølelse og forstaaer langt mere Betydningen af Skolens Stilling i Samfundet end alle de Personer, der har mange skønne Ord tilovers for Skolen, ofte er meget romantiske i deres Bedømmelse af Skolens forskellige Sider, men som, naar det gælder at lønne Skolens Arbejde, altid holder paa Pengepungen og derved i Virkeligheden ikke viser deres Tro af Gerningerne, men tværtimod reelt stiller Skolen ganske anderledes slet, end det ønskes af mange andre, der ikke har saa mange skønne Ord tilovers for de vedkommende Skoleforhold.

En af de foregaaende Talere nævnede med Rette, at man maa samle sin Opmærksomhed ogsaa om andre Samfundsklassers Indtægtsforhold, naar man skal til at anstille de finansielle Betragtninger, som er nærliggende, naar man diskuterer en Lønningslov. Det var det ærede Medlem fra Skanderborg (Stengaard-Kirkegaard). Han nævnede med Rette i saa Henseende Husmændenes Stilling. Ja, det er rigtigt, at den danske Husmandsstand og den danske Gaardmandsstands nederste Afdeling tjener langt, langt mindre end for Eksempel Lønarbejderne tjener i Øjeblikket, og hvis man skulde bedømme en Lærers Stilling ved at sammenligne den

med de forskellige Samfundsklasser, vil det vise sig, at saaledes som Forholdene er i Øjeblikket, og saaledes som der er Udsigt til, at de vil blive, vil Lærerne utvivlsomt ved de Lønningslove, der er Tale om her, faa en betydelig bedre Indtægt, end de omtalte — ikke ved en normal Arbejdsdag, men ved 10—11—12—13 Timers Arbejde om Dagen — er i Stand til at skaffe sig ved Arbejde i deres Jordbedrift. Men jeg ønsker ikke, at man opretholder denne Sammenligning. Jeg kunde meget mere ønske, at man samlede Kræfterne her i Landet om at sørge for, at det danske Jordbrug og de øvrige Mellemlklasser her i Landet ogsaa kunde faa Del i de stigende Konjunkturer, saaledes at det ikke bliver dem alene, der stadig skal betale Gildet og stadig skal holdes tilbage, medens andre Grupper af Samfundsborgere har Lov til at fordyre Varen paa alle Leder og Kanter, ikke alene med Tilladelse af det offentlige, men efter min Opfattelse ogsaa med Understøttelse af det offentlige, hvilket jo i høj Grad præger denne Tid. Jeg kunde da tænke mig, at man overfor Lærerne ræsonnerede saaledes, at de skulde have det, der nu er Tale om, og at man var glad ved at give dem det. Men samtidig maa man saa sørge for, at Lovgivningen overfor Agerbruget og overfor Mellemlklasserne, de handlende, de jorddyrkende her i Landet, ved fælles Bistand af dem, der har Interesse for disse Lag i Samfundet, bliver en saadan, at deres Eksistensvilkaar højnes i samme Forhold, at de faar Indtægter, der svarer til, hvad de i Øjeblikket med Rimelighed kan forlange.

Dernæst vil jeg gøre en Bemærkning om Pensionisterne. Jeg læste med Glæde i Regeringens Hovedorgan „Politiken“ i Gaar noget, som Bladet kaldte et Nødskrig eller et Nødtraab. Det var en Beklagelse af dem med smaa Formuer, som nu i Øjeblikket blev klemt brødt, bl. a. ved denne Regerings Omsorg, og „Politiken“, kunde jeg forstaa, havde egentlig talt nogen Medlidenhed med de Mennesker, hvilket disse Mennesker dog maa opfatte som nærmest havende Nyhedens Interesse, men det er jo at haabe, at denne Interesse vil vare ved, saaledes at man ogsaa i Regeringspartiets ledende Kredse vil lægge Vægt paa dette Ræsonnement. I dette fortrinlige Nødtraab stod der anført, at det var jo ofte ældre Folk, som havde sparet sammen, og som stod i deres Livs Aften uden nævneværdig Udsigt til at skaffe sig ekstra Arbejde; de kunde ikke forøge de